

PROCEDURY KONTROLI

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Kontrola dotyczy procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem.

§ 2

1. Kontrola finansowa wykonywana jest w celu zapewnienia przestrzegania podstawowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej na podstawie następujących kryteriów:
  - a) legalności,
  - b) rzetelności,
  - c) celowości,
  - d) gospodarności,
  - e) przejrzystości.
2. Kryterium legalności umożliwia badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa. W celu przestrzegania legalności działania pracownicy zobowiązani są do zapewnienia zgodności wszelkich działań z obowiązującymi w danym czasie przepisami prawa, aktami administracyjnymi, orzeczeniami sądowymi, zawartymi umowami cywilnoprawnymi oraz procedurami wewnętrznymi jednostki.
3. Kryterium rzetelności umożliwia badanie zgodności dokumentacji i stwierdzeń ze stanem faktycznym. Kryterium rzetelności wymaga wypełnienia obowiązków przez pracowników należytą starannością, sumiennie i terminowo, należytego wypełnienia zadań jednostki przez wszystkie wydziały, zespoły oraz komórki organizacyjne, dokumentowania określonych działań lub stanów faktycznych, zgodnie z rzeczywistością, w wymaganych terminach, z uwzględnieniem faktów i okoliczności.
4. Kryterium celowości polega na ustaleniu, czy podejmowane działania mieszczą się w celach określonych w aktach normatywnych, także - czy zastosowane metody i środki były optymalne, odpowiednie dla osiągnięcia założonych celów, wynikających z zatwierdzonych planów działalności.

5. Kryterium gospodarności pozwala na ocenę, czy zadania jednostki są realizowane oszczędnie, wydajnie i efektywnie. W celu przestrzegania zasady gospodarności pracownicy są zobowiązani do :

- 1) wykorzystania dostępnych środków w sposób oszczędny i efektywny,
- 2) działań zapobiegających wystąpieniu szkód, a w przypadku ich wystąpienia - do ograniczenia skutków tych szkód.

6. W celu przestrzegania zasady przejrzystości pracownicy mają obowiązek :

- 1) klasyfikowania dochodów i wydatków publicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- 2) sporządzania sprawozdawczości,
- 3) stosowania obowiązujących zasad rachunkowości.

§ 3

1. Zakres kontroli finansowej obejmuje wszystkie zdarzenia gospodarcze dotyczące gospodarki finansowej związanej z działalnością jednostki. Kontrola finansowa realizowana jest w formie kontroli wstępnej, obejmującej badanie czynności przygotowawczych w celu realizacji zamierzonych działań, oraz kontroli bieżącej, polegającej na sprawdzaniu czynności w toku ich wykonywania.

Rozdział II

Procedura kontroli zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków

§ 4

1. Podjęcie decyzji o przeprowadzeniu danej operacji gospodarczej angażującej środki publiczne poprzedza wstępna kontrola celowości zaciągnięcia zobowiązania i dokonania wydatku, realizowana poprzez:

- 1) analizę rezultatów poprzednich działań,
- 2) określenie wysokości wydatku,
- 3) sprawdzenie projektów dokumentów i umów skutkujących zaciągnięciem zobowiązań,
- 4) sprawdzenie zgodności wydatku z planem finansowym.

§ 5

Odpowiedzialność za przeprowadzenie kontroli wstępnej spoczywa na kierownikach poszczególnych wydziałów, zespołów Urzędu Miasta oraz innych pracownikach odpowiednio do powierzonych im obowiązków służbowych wynikających z wewnętrznych uregulowań.

§ 6

Dokonanie kontroli stwierdza się adnotacją na projekcie dokumentu o następującej treści „ stwierdzam zgodność czynności pod względem legalności, celowości i gospodarności”.

§ 7

Kontrola wstępna obejmuje w szczególności ocenę projektów porozumień, umów, uchwał i innych dokumentów powodujących powstanie zobowiązań finansowych:

- 1) pod względem legalności kontrola wstępna dokonywana jest przez radcę prawnego, a jej potwierdzeniem jest umieszczenie klauzuli „ Projekt pod względem formalno-prawnym nie budzi zastrzeżeń”. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości co do zgodności z prawem, radca prawny zwraca projekt właściwemu pracownikowi odpowiedzialnemu za jego przygotowanie i wskazuje na uchybienia w nim zawarte. Pracownik sporządzający projekt dokonuje zmian wskazanych przez radcę.
- 2) ocena pod względem celowości i gospodarności przeprowadzana jest przez dyrektorów wydziałów, koordynatorów zespołów właściwych merytorycznie na etapie sporządzania projektów.

§ 8

1. Kontrolę zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów związanych z tymi operacjami dokonuje Skarbnik Miasta.
2. Potwierdzeniem przeprowadzenia kontroli przez Skarbnika Miasta jest złożenie podpisu na dokumencie dotyczącym danej operacji. Złożenie podpisu przez Skarbnika Miasta oznacza iż:
  - 1) nie wnosi zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników, oceny prawidłowości pod względem merytorycznym danej operacji,
  - 2) stwierdza kompletność oraz zgodność pod względem formalno-rachunkowym dokumentów, dotyczących danej operacji,
  - 3) jednostka posiada środki finansowe na pokrycie zobowiązań wynikających z danej operacji oraz zamierzona operacja mieści się w planie finansowym.

§ 9

1. Skarbnik Miasta w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub naruszenia przepisów prawa, odmawia podpisania projektu dokumentu.
2. O odmowie podpisania dokumentu i jej przyczynach Skarbnik Miasta zawiadamia na piśmie Prezydenta Miasta. Prezydent może wstrzymać realizację zakwestionowanej operacji albo wydać w formie pisemnej polecenie jej realizacji.

3. Skarbnik Miasta odmawia podpisania dokumentu w przypadku, gdy realizacja danej operacji stanowiłaby przestępstwo lub wykroczenie.

§ 10

1. Celem kontroli bieżącej jest ocena prawidłowości przebiegu realizacji określonych celów i zadań.
2. Kontrola bieżąca pozwala stwierdzić uchybienia i błędy powstałe w toku realizacji celów i zadań.

§ 11

1. Kontrola bieżąca obejmuje ocenę legalności, celowości i gospodarności oraz formalno-rachunkową dokumentów stanowiących podstawę dokonania wydatków (np. faktury, umowy, akty notarialne).
2. Dokonanie kontroli dokumentów przez pracownika odpowiedzialnego merytorycznie za realizację określonego zadania posiadać powinno następujące klauzule : „ Sprawdzono pod względem merytorycznym tj. celowości, legalności i gospodarności wydatku. Potwierdzam wykonanie prac/wydatków zgodnie z np . umową nr.... z dnia, budżetem, itp.”, „ Sprawdzono pod względem merytorycznym”.

§ 12

Kontrola bieżąca obejmuje również:

- 1) zgodność z procedurami zawartymi w ustawie - Prawo zamówień publicznych,
- 2) prawidłowość w wykonywaniu określonego zadania z dotyczącym go dokumentem (umową, porozumieniem).

§ 13

Dokumenty pod względem formalno - rachunkowym sprawdzają i podpisują pracownicy Wydziału Finansowego, Zespołu ds. Budżetu i innych wydziałów, zespołów, zgodnie z upoważnieniami.

§ 14

Wstępna i bieżąca kontrola legalności, celowości i gospodarności wydatków ponoszonych w związku z funkcjonowaniem Urzędu Miasta dokonywana jest przez dyrektorów wydziałów, koordynatorów zespołów, pracowników na stanowiskach bezpośrednio podległych Prezydentowi Miasta lub inne osoby upoważnione na piśmie przez Prezydenta Miasta.

Rozdział III

Procedura kontrolna pobierania i gromadzenia środków

§ 15

1. Kontrola procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych oznacza w szczególności kontrolę pobierania, egzekwowania, umarzania oraz ewidencjonowania i wykazywania w sprawozdaniach finansowych dochodów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Kontrola dochodów uzyskiwanych z majątku miasta polega na ich pobieraniu i dochodzeniu ze wszystkich istniejących źródeł oraz, uzyskiwaniu racjonalnego zapewnienia, że cały majątek miasta jest użytkowany w sposób umożliwiający uzyskanie tych dochodów. Realizacji temu służy prawidłowo prowadzona przez wydziały merytoryczne ewidencja mienia oraz ewidencja dochodów z majątku miasta umożliwiające w szczególności:
  - 1) ustalenie stanu i struktury mienia,
  - 2) pełną identyfikację nieruchomości wchodzących w skład zasobu Miasta Bełchatów,
  - 3) pełną kontrolę nad posiadany zasobem,
  - 4) ustalenie wszystkich źródeł dochodów z mienia,
  - 5) możliwość kontroli terminowości wpłat oraz prowadzenie terminowej i skutecznej windykacji należności.
3. Pracownicy merytorycznie odpowiedzialni dokonują systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, w przypadku zwłoki w zapłacie zobowiązania podatkowego, podejmują czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W odniesieniu do egzekwowania należności podatkowych, opłat i innych stosuje się przepisy ustawy - Postępowanie egzekucyjne w administracji.
4. W przypadku dochodów uzyskiwanych z zawartych umów cywilno prawnych takich jak m.in. umów dzierżawy, umów użytkowania wieczystego, umów sprzedaży i innych, kontroli pod względem : legalności, celowości i gospodarności dokonują dyrektorzy/koordynatorzy wydziałów/zespołów merytorycznych.
5. Potwierdzeniem przeprowadzenia kontroli jest złożenie na dokumencie (faktury, rachunki, noty obciążeniowe lub inny dokument księgowy) podpisu wraz z adnotacją o treści „stwierdzam zgodność czynności pod względem legalności, celowości i gospodarności ”.
6. Windykacja należności powstałych z zawartych umów, o których mowa w pkt 4 prowadzona jest według następujących zasad:
  - 1) Wydział Finansowy, po upływie ustalonego terminu płatności wysyła do dłużnika wezwanie do zapłaty bądź upomnienie. W przypadku braku zapłaty, pomimo upływu określonego w wezwaniu lub upomnieniu terminu przekazuje niezwłocznie informację o zaległości do wydziału właściwego merytorycznie,
  - 2) wydział merytoryczny, we współpracy z radcą prawnym, bez zbędnej zwłoki , podejmuje dalsze działania mające na celu egzekucję należności.

7. Umorzenia, odroczenia terminów płatności, rozłożenia na raty wierzytelności gminnych jednostek organizacyjnych z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa dokonywane są zgodnie z postanowieniami Uchwały Rady Miejskiej w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności jednostek budżetowych Miasta Belchatowa z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa oraz udzielania innych ulg w spłaceniu tych należności.

Rozdział IV

Procedura kontroli gospodarowania mieniem

§ 16

1. Gospodarowanie mieniem prowadzone jest zgodnie z obowiązującymi przepisami i uregulowaniami wewnętrznymi. Kontrola dokonywana jest w szczególności przez okresową weryfikację stanu wszystkich składników majątkowych, zapewnienie odpowiedniej ochrony i ograniczenie dostępu do zasobów.
2. W Urzędzie Miasta wprowadzono środki ograniczenia i kontroli dostępu do budynków i pomieszczeń oraz środki ich ochrony, w szczególności :
  - 1) dostęp osób spoza Urzędu i pracowników poza godzinami pracy, do obiektów i pomieszczeń jest ograniczony i kontrolowany, np. przy pomocy pracowników ochrony, zabezpieczeń technicznych,
  - 2) pomieszczenia o istotnym znaczeniu (np. kasa, archiwum) są odpowiednio chronione za pomocą zabezpieczeń technicznych, a dostęp do nich kontrolowany i ograniczony tylko do uprawnionych pracowników,
  - 3) pracownicy mają świadomość swojej odpowiedzialności za zasoby powierzone ich ochronie, np. dokumenty, druki, pieczęcie, oraz swoich obowiązków w zakresie ich ochrony i właściwego wykorzystania,
  - 4) zostały zapewnione odpowiednie środki organizacyjne i techniczne umożliwiające pracownikom zabezpieczenie powierzonego mienia,
  - 5) prowadzone są okresowe porównania rzeczywistego stanu zasobów z zapisami w księgach i innych rejestrach a różnice są wyjaśniane, częstotliwość porównań jest odpowiednia do ryzyka związanego z daną grupą zasobów.
3. Zasady ewidencji, umarzania i udokumentowania obrotu środkami trwałymi oraz inwentaryzacja składników majątkowych odbywa się na zasadach i w terminach określonych w obowiązującej w Urzędzie Miasta instrukcji ewidencji, umarzania i udokumentowania obrotu środkami trwałymi.

4. Nabycie, zbycie i obciążenie nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienie dokonywane są zgodnie z postanowieniami Uchwały Rady Miejskiej:

- 1) w sprawie ustalenia planu zbywania nieruchomości i lokali mienia komunalnego i nabywania nieruchomości do zasobów Miasta Belchatowa na dany rok,
- 2) w sprawie określenia przez Radę Miejską w Belchatowie zasad wydzierżawienia na okres powyżej 3 lat nieruchomości będących własnością Miasta Belchatowa.

§ 17

1. W razie stwierdzenia czynu mającego charakter naruszenia dyscypliny finansów publicznych Prezydent zawiadamia o tym niezwłocznie rzecznika dyscypliny finansów publicznych.
2. Jeżeli podczas kontroli stwierdzono przestępstwo Prezydent zawiadamia natychmiast odpowiednie organy powołane do ścigania przestępstw.

Rozdział V

Nadzór w zakresie realizacji zadań związanych z kontrolą.

§ 18

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności Kierownika Urzędu, a także poszczególnych wydziałów, zespołów i komórek organizacyjnych został określony w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Belchatowa.

§ 19

Realizacja celów przez poszczególne wydziały, zespoły i komórki organizacyjne odbywa się na podstawie rocznego planu pracy zawierającego poszczególne cele i zadania. Monitorowany jest stopień realizacji celów (zidentyfikowanych procesów występujących w Urzędzie) za pomocą mierzalnych wskaźników, mierników lub kryteriów ustalonych dla każdego celu, w szczególności :

- 1) ustalone wskaźniki, mierniki i kryteria są okresowo analizowane pod kątem ich adekwatności,
- 2) zostały określone jasne obowiązki sprawozdawcze z realizacji zadań,
- 3) dane dotyczące rzeczywistej realizacji celów są porównywane z planowanymi wielkościami a różnice są analizowane,
- 4) w przypadku wystąpienia niespodziewanych rezultatów lub tendencji prowadzi się ich analizę w celu identyfikacji ryzyka, które mogą zagrozić osiągnięciu celów oraz podejmuje się działania zaradcze.

§ 20

W Urzędzie Miasta Belchatowa wprowadzono okresowe oceny pracowników dotyczące wykonywania przez nich zadań wynikających z zakresu ich obowiązków, w szczególności :

- 1) zostały wprowadzone procedury i zasady dokonywania ocen pracowników,
- 2) kryteria ocen okresowych są spójne z celami i zadaniami Urzędu,
- 3) okresowe oceny sporządzone są na piśmie, a oceniani pracownicy mają możliwość zapoznania się z nimi i odniesienia się do nich,
- 4) oceny wskazują zadania, które pracownik wykonuje dobrze oraz ewentualne obszary wymagające poprawy,
- 5) sposób prowadzenia ocen ma na celu nie tylko rozliczanie pracowników z powierzonych zadań, ale również ich wspieranie, rozwój i motywowanie.

§ 21

1. Wewnętrzne regulacje Urzędu Miasta Bełchatowa stanowiące procedury kontroli dotyczące dokumentów finansowo - księgowych zawarte są w:

- 1) Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Bełchatowa,
- 2) Instrukcji kasowej,
- 3) Zarządzeniu Prezydenta Miasta Bełchatowa w sprawie zasad rachunkowości oraz zakładowego planu kont dla budżetu Miasta Bełchatowa oraz Urzędu Miasta Bełchatowa,
- 4) Uchwale Rady Miejskiej w Bełchatowie w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania i rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny, przypadających Miastu Bełchatów lub jego jednostkom podległym,
- 5) Regulaminie wewnętrznej kontroli instytucjonalnej,
- 6) Regulaminie udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro,
- 7) Zarządzeniu Prezydenta Miasta Bełchatowa w sprawie procedur postępowania, w zakresie windykacji dochodów budżetu Miasta Bełchatowa, realizowanych przez Urząd Miasta Bełchatowa.

2. Wewnętrzne uregulowania dotyczące organizacji Urzędu Miasta Bełchatowa obejmują:

- 1) Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Bełchatowa,
- 2) Regulamin pracy Urzędu Miasta Bełchatowa,
- 3) Instrukcja kancelaryjna,
- 4) Polityka bezpieczeństwa w Urzędzie Miasta Bełchatowa,
- 5) Regulamin systemu oceny pracowników.

PREZYDENT MIASTA

mgr Mariola Czechowska